

106358 Riksdagshusstol

Stol med nummer 97 från riksdagens första kammare. Stolen har tillhört Knut Åkerberg (1853-1924). Knut var både godsägare och riksdagspolitiker.

Knut växte upp på Björnö i Uppland och blev jordbruksutbildad på Ultuna utanför Uppsala. 1881-1900 arrenderade Knut godset Knistad utanför Skövde, innan han år 1900 köpte godset för 100 000 kr. Knut var ledamot av Kungliga Lantbruksakademien och aktiv i Skaraborgs läns hushållningssällskap.

Som riksdagspolitiker var Knut medlem av det protektionistiska partiet och ledamot av riksdagens första kammare 1899-1910 för Skaraborgs valkrets. Partiet var tullvänligt och bytte 1910 namn till det förenade högerpartiet. Till den första kammaren kunde män väljas som var minst 35 år och som i minst tre år före valet ägt en fastighet värd minst 80 000 kr, eller i minst tre år beskattats för minst 4000 kr i inkomst.

Reglerna för rösträtt såg olika ut för första och andra kammaren. Till den andra kammaren var valen direkta – vuxna män över 21 år med en årsinkomst på minst 800 kr, eller med en förmögenhet om minst 1000 kr, eller som arrenderade fastigheter med ett värde om 6000 kr hade rösträtt. Till den första kammaren – som Knut satt i – var det istället indirekta val. Dit utsågs ledamöter av landstingen och i landstingsval hade alla vuxna män rösträtt. Men de hade inte samma antal röster. Antalet röster var kopplat till skatteuttaget – de med stora egendomar eller inkomster fick fler röster. Även företag och kvinnor kunde ha rösträtt i landstingsval bara de betalat tillräckligt med skatt. Det gjorde att det högre borgerskapet och adeln fick starkt inflytande i första kammaren. Detta förändrades då den allmänna rösträtten infördes och de graderade röstskalorna avskaffades.

Stolen som finns i museets samlingar tog Knut med sig hem i samband med att riksdagen bytte lokaler. Det nuvarande riksdagshuset invigdes 1905 i Stockholm. Knut tog med denna stol från det gamla riksdagshuset på Riddarholmen. Det var alltså inte vem som helst som kunde sitta på en stol som denna, och det var inte vem som helst som hade inflytande över vem som satt på denna stol.

OBS! i mappen jag skickat med finns en bild som kommer från Sundsvalls museum. Jag har fått tillåtelse av dem att använda bilden och beskära den grå randen nedan bilden, se konversation nedan. Viktigt att göra en hänvisning till dem.

Hej!

Vilket intressant ämne! Och roligt att ni kombinerar foto och föremål i inlägget.

Ni får gärna använda bilden ni funnit hos oss, med en sidhänvisning förstås.

Önskar dig en trevlig sommar!

Vänligen

Susanne Åslin

Fotoarkivarie

Telefon: +46 060-19 18 05

Sundsvalls kommun

Kultur och Fritid

Sundsvalls museum

851 96 Sundsvall

Besöksadress: Kulturmagasinet

Växel: +46 60 19 10 00

www.sundsvall.se

www.sundsvall.se/medelpadsarkiv

www.sundsvallsminnen.se

Sundsvalls kommun behandlar dina personuppgifter enligt dataskyddsförordningen (GDPR). Läs mer på www.sundsvall.se/personuppgifter.

Från: Jesper Nilsson <Jesper.Nilsson@vgmuseum.se>

Skickat: den 7 juli 2020 11:07

Till: Fotoarkivet KF <Fotoarkivet@sundsvall.se>

Ämne: Foto från riksdagens första kammare

Hej!

Jag förbereder ett inlägg till Västergötlands museums instagram-inlägg. Det ska handla om en riksdagshusstol från den gamla riksdagens första kammare som finns i våra samlingar (<https://digitaltmuseum.se/021027134485/karmstol>). Jag hittade på digitalt museum en bild från riksdagens första kammare i era samlingar (<https://digitaltmuseum.se/011014643158/riksdagens-forsta-kammare>) som det vore roligt att ha med i inlägget.

Hoppas det är OK? Jag skulle också vilja skära bort den grå randen som blir på den nedre delen av bilden.

Givetvis skriver vi att bilden kommer från er fotosamling!

Mvh

Jesper Nilsson

Föremålsantikvarie,

Västergötlands museum

070-203 57 78

Jesper.nilsson@vgmuseum.se